

SLOVENEK.

Političen list za slovenski narod.

Po pošti prejemana velja:

Za celo leto predplačan 15 gl., za pol leta 8 gl., za četrt leta 4 gl., za jeden mesec 1 gl. 40 kr.

V administraciji prejemana velja:

Za celo leto 12 gl., za pol leta 6 gl., za četrt leta 3 gl., za jeden mesec 1 gl.

V Ljubljani na dom pošiljan velja 1 gl. 20 kr. več na leto.

Posamne številke po 7 kr.

Naročnino in oznanila (in s e r a t e) vsprejema upravnštvo in ekspedicijska v „Katel. Tiskarni“ Kopitarjeve ulice št. 2.

Rokopisi se ne vračajo, nefrankovana pisma ne vsprejemajo.

Vredništvo je v Semenških ulicah št. 2, I., 17.

Izhaja vsak dan, izvzemši nedelje in praznike, ob pol 6. uri popoldne.

Vredništva telefón-štev. 74.

Štev. 279.

V Ljubljani, v ponedeljek 6. decembra 1897.

Letnik XXV.

Zadnji dogodki.

Pariški „L' Univers“ v posebnem članku: „Les événements d'Autriche“ razpravlja zadnje dogodke v avstrijskem parlamentu. Med drugim pravi:

Žalosten je list zgodovine avstrijskega parlamentarizma, ki se končuje z novo preložitvijo drž. zbora.

Dogodki so znani. Zadnja dva meseca ni bilo skoro seje brez izgredov. Nemško-liberalna stranka se je zarotila onemogočiti vsako zakonodajsko akcijo, dokler se ne preklicajo vladne jezikovne naredbe. Začetkom se je ta stranka zadovoljevala s tem, da je zahtevala brez števila glasovanj po imenih. Razlagala je po svoje opravilnik ter ga zlorabljala. — Toda ta nenavadna sredstva ji niso zadostovala, posluževala se je pozneje še radikalnejših. Pričela je razgrajati, žvižgati in razbijati. Kaj da je moral preslišati grof Badeni, kakšne psovke krivične, pobalinske, prostaške so morali požirati predsednik in podpredsednika, tega si kar misliti ne moremo. — Cele ure, cele dneve, da, cele noči so Wolf, Schönerer in drugi nju vredni tovariši razgrajali, kakor divje zveri, izzivajoč in grozeč na vse strani ter konečno tudi dejanski napadajoč. Le občudovati moramo pogum in hladnokrvnost predsedstva pri tem razbojniškem metanju obstrukcionistov.

Večina je bila prisiljena, spremeniti opravilnik, ako je hotela, da se sploh zopet omogoči pričetni parlamentarno delo. Ker tudi to vsled razdivjanosti ni pomagalo, je konečno odnehal Badeni in izročil cesarju ostavko ministerstva.

Jasno pa je vsakomur, da so bile za obstrukcijo vladne jezikovne naredbe le pretveza za njih razgrajanje, pravi vzrok tega postopanja nemških liberalcev je njih poraz pri volitvah, vsled česar so iz-

gubili krmilo vlade, katerega so si vedeli ohraniti toliko let, in to krmilo si hoté pridobiti ter v ta namen rabijo vsako sredstvo.

Opozicija pa ni samo surova, marveč tudi skrajno licemerska. Nemštvo, nemški jezik, nemško prvenstvo to so fraze, pri nemškem narodu popularne in te je židovski liberalizem potisnil v prvo vrsto, da bi tem potom dosegel prave svoje namene. Nikdo namreč ne verjame, da bi bilo nemštvo v Avstriji z naredbami kaj prizadeto, ali celo v nevarnost postavljeno. — Židovsko-liberalno nadvladje je bilo v nevarnosti in odtod ta silen hrup in trušč.

Ali pa je židovski liberalizem dosegel s tem svoj namen, da je odstranil od vlade Badenija? Mi dvomimo. Res je znamenje velike slabosti, da se je vlada umaknila pouličnjakom, najbrže tudi z Badenijem izginejo vladne jezikovne naredbe, vendar je še ostala večina in večine ne morejo meni nič, tebi nič spremeniti v manjšino. Mogoče, da nova vlada razpusti državni zbor in razpiše nove volitve, vendar ni nobenega razloga, da bi avstrijski narodi, ki so se pri zadnjih volitvah otresli židovsko-liberalnega nemškega nadvladja, v tako kratkem času spremenili svoje nazore ter se po večini izrekli za židovski liberalizem. Vsaj v zadnjem zasedanju vendar židovsko-liberalna stranka ni nič takega storila, da bi si mogla pridobiti zaupanje večine volilcev, nasproti sramovati se mora vsakdo in zaničevati njeno postopanje.

Reči torej smemo: Badeni je sicer šel, toda položaj se ni spremenil. Na večini je, da obdrži, kar si je priborila.

Vidi se, da je „L' Univers“ jako dobro poučen o naših razmerah.

Politični pregled.

V Ljubljani, 6. decembra.

Nagli sod v Pragi. Doslej je v preiskovalnem zaporu okoli 200 oseb, katere so zaprli zaradi zadnjih izgredov. Zaslivanja se vrše v pozno noč. Pred sodiščem straži stotnija vojakov. — V Pragi je zbranih 25 bataljonov in 7 eskadronov vojakov, ki skrbe za red po ulicah. Razburjenost se je deloma podela, zato se zatrjuje, da bode nagli sod v kratkem preklican; gotovo pa bode vlada dovolila nekatere olajšave. Nemci se seveda oglašajo pri praški občini in vladi za odškodnino. „N. Fr. Pr.“ dolgo in široko opisuje škode, katere so nekda Čehi povzročili nemškemu židom, a pozabi povedati o nemških izgredih v drugih mestih. Dunajska židinja vé že povedati, da so odlični Čehi pripravljali te izgrede. To je že stara taktika nemških hujskačev. — Zanimivo je tudi, da se je baron Schwegel pridružil onim nemškimi veleposestnikom, ki so se pri minist. predsedniku Gautschu pritoževali proti praškemu županu.

Dr. Kramar o položaju. Dunajski zastopnik „Bud. Tagbl.“ se je priplazil po svoji navadi minule dni tudi k zborničnemu podpredsedniku dr. Kramarju ter stavljal nanj razna vprašanja, na katera mu je dal podpredsednik tudi primerne odgovore. Nagovorjeni je pojasnoval v prvi vrsti, da je predsedstvo moralo poseči po najskrajnih sredstvih, ako si je hotelo zagotoviti vsaj varnost življenja, ako ne ob enem parlamentarni red. Tega nam ne more nihče zameriti, pravi dr. Kramar nadalje, in znano nam je, da je na naši strani javno mnenje celega civilizovanega inozemlja. Kaj pa se zgodi v najbližji bodočnosti, pač sedaj še ni mogoče uganiti, najbrže bode vlada prisiljena, poseči po znanem paragrafu

LISTEK.

Brez prestanka . . .

Spisal Ivan Grádar.

Kakor belo golobje perje so se vrtili po zraku od zemlje pa visoko do meglenega nebá veliki sneženi kosmiči, sukajoč se nemirno drug krog drugiega in trepetajoč od mraza. Odkar je zasijalo hladno, zaspano jutro, prestalo ni to tiho zimsko življenje in nervozno hitanje po zraku niti za trenotek; zdelo se je, da so to vedno isti kosmiči, da visé na vedno istem mestu med nebom in zemljo, kakor bi jih bila privezala nevidna roka na trdne bele niti. Snežilo je ves dan; ura je bila jednaka uri; za najkrajši hip se ni nebo zjasnilo, zableščalo v lepšem, veselejšem svitu. In ta tiha, polmrtva jednakomernost je legla polagoma tudi na obraze; iz očíj je gledala zaspana, lena mlačnost in kretnje so postajale pod njenim uspavajočim uplivom okorne in utrujene.

Šipe na oknu so bile pokrite z drobnimi kapljicami; zdaj pa zdaj se je katera odločila od soséd in zdrknila počasi na okvir, kjer se je razširila in razblinila ter se spojila z drugimi v tenek curek, ki se je plazil v ostrih ovinkih po vlažni steni navzdol. V peči je prasketal ogenj in časih je zalesketala postelj in majhna mizica ob nji v čudoviti,

krvavi luči, nató pa so se zgrnile po sobi toliko temnejše sence: — kakor bi se bil vzbudil iz sanj, zaplapolal je plamen visoko do vrha, vztrepetal in zavzdihnil, oprijemal se z dolgimi, rdečimi prsti ob lončevini in železju, — ali prestrašil se je samega sebe, zadržetal in ugasnil.

„Torej očka, zdaj pojdemo . . .“

Pred posteljo je stala majhna, okrogla ženska, oblečena na pol gosposko. Nizek klobuček s širokimi, temnomodrimi trakovi je čepel na gostih, kuštravo friziranih laséh, na ramah pa je visela prekratka pelerina iz svetlorjavo meliranega sukna.

Starec se je nekoliko zganil na blazinah, prijel s sivimi, do kostij sesušeniimi prsti krčevito za odejo in vzdignil glavo. Njegove oči so bile motne, brezbarvne, polmrtve, — kakor vsi obrazi krog njega in dolgočasno vreme tam zunaj.

Po vratu, bradi in licih so poganjale redke, trde kocine, velika, voščena ušesa so molela daleč naprej, izza tenkih, izpitih usten se je kazalo samó še dvoje črnih zob.

Njegov glas je bil nekako boječ, obziren, previden, kakor bi se bal, da koga ne vzbudi.

„Kje pa je Fran? Kje je Fran?“

In velike, brezbarvne oči so se obračale po udrth globinah siloma iz kota v kot, kakor bi hotele prodreti težke trepalnice.

„Tukaj sem očka, tukaj . . . Kaj pa bi radi?“

Pri vratih je stal dolg, mlad človek, z mehkiimi, belimi, kakor s pšeničnim testom prevlečenimi lici. Krog tenkega telesa se mu je vila in gubala ohlapna črna obleka, čez ramo je položil ogrinjač, v roki pa je držal dežnik in majhen kovčeg.

„Zdrava hođita . . . in . . . in, — no, torej daj mi še enkrat roko, Fran; zdaj se takó več ne vidimo; zdaj bom sam . . .“

„Ali kaj pa govorite očka?“ pohitela je ugovarjati njegova hči. „Saj Vam je boljše; zató ravno odhajava. Ko bi ne kazalo, ne bi Vas pustila samega, ne Fran in ne jaz . . . Le pomirite se, očka, saj veste, kakó je . . . Fran ne more pustiti svoje službe kar takó, — in za bogvé koliko časa. In zame je tudi sitno. Mož godrnjá, pravi, da ne more vsega sam; z gostilno je križ in najetim ljudem se ne more zaupati ničesar . . . Takó je, vidite očka . . . Saj verjamem, da Vam je dolgčas, ali to je že takó na svetu. Samo pozdravite se, potem se bo že kakó napravilo . . .“

Oče je zatísnil oči; prsti so se premikali po odeji počasi in oprezno, kakor bi nečesa iskali.

„Toraj pojđita, pojđita . . . pa zdrava bódita . . .“

Govoril je tako tiho, da ga je bilo težko razumeti; zdelo se je, da hoče zadremati.

14., s katerega pomočjo se bode izvedel pogodbeni provizorij. Redno parlamentarno delovanje je popolno izključeno, ker ni misliti, da bi se udala obstrukcija, dokler vlada ne ugotovi vsem njenim zahtevam in se zbornična desnica ne podvrže njeni želji. Poslednje se pa ne bo nikdar zgodilo, dokler bodo desničarske stranke tako jedine, kakor so sedaj. Schönenerjeva zmaga je le trenutna, kajti večina je zastopnica večine avstrijskega prebivalstva, katera je še vedno in bode tudi sedaj odločevala. Kar se tiče rešitve pogodbenega provizorija s pomočjo § 14., pravi dr. Kramarj konečno, ne more on nikakor umeti, čemu se Mažari tej rešitvi toliko upirajo ter pravijo, da nasprotuje ustavnim določbam. To nikakor ni istina, kajti uporaba tega paragrafa je popolno ustavno postopanje. Prvi podpredsednik je torej napram Mažarom, kakor tudi vsem avstrijskim narodom jasno označil postopanje desnice ter pokazal v vsej nagoti počenjanje nemških kričačev.

Poljski listi o postopanju židovske liberalne klitke. Poročali smo že, kaka jedinstvo se zreali iz pisave posamičnih poljskih listov, ki vsi najostreje obsojajo nečuvno počenjanje židovskih liberalcev in nacionalcev in bodre člane desnice, naj neomahljivo vztrajajo v boju za pravično stvar. „Nova Reforma“ si je pa sedaj izumila neko sredstvo, s katerim bi se baje zdatno zamašila usta nemškimi kričačem. Svetuje namreč, naj zahtevajo slovanski zastopniki za slučaj, ako bi se škandalizirali še ponavljali, da se premesti parlament z Dunaja v kako drugo mesto, katerega prebivalstvo ne bo tako pod vplivom Wolfa in Schönenerja. Pretrgati bi se morale tudi vsake zveze z nemškimi trgovskimi tvrdkami. Prva misel bi po našem mnenju ne koristila mnogo.

Razmerje mej Avstrijo in Ogersko postaja čim bolj napeto in ministerski predsednik baron Banffy, ki se je nekaj dnij zaman trudil na Dunaju, da bi si zagotovil vsprejem pogodbenega provizorija, se je moral sinoči vrniti v Budimpešto, ne da bi mogel potolažiti svoje verne pristaše. V današnji seji ogerske poslanske zbornice bode neki že predložil pripravljene načrte glede jednostranske uravnave ogerskih razmer. Nasproti tej vladini nameri je pa z vso odločnostjo nastopil vodja mažarske neodvisne stranke, znani Ferencz Košut. Izjavil je napram nekemu časnikarju nastopno: Niso mi sicer znane namere naše vlade, kakor tudi ne načrt zakona, ki ga namerava predložiti poslanski zbornici, toda ako meni vlada, kakor se splošno zatrjuje, predložiti postavodajalnemu zastopu le začasne odredbe in ne načrt zakona glede popolne ločitve Ogerske od Avstrije v gospodarskem oziru, pobijali bomo ta načrt najodločneje z vsemi silami v parlamentu in izven njega ter bomo poleg tega vpriporili gibanje po celi deželi, ki ne bo v nikaki primeri z obstrukcijo v minulem poletju. — Marsikdo bi mislil, da je izustil Košut te besede radi tega, ker ves gori za popolno samostojnost mažarske polovice, toda v resnici je pa ves ta manever le slepilo in pesek v oči avstrijskim politikom, katerim naj bi se vzbudila nevoščljivost radi „mastnega dobička“, katerega bi baje imeli Mažari tedaj, ko bi se popolno odtrgali od naše polovice. Toda Košutova

„Z Bogom, očka . . .“

Vrata so zaškripala, pred oknom sta se prikazali dve senc, ki sta takoj zopet izginili.

Brat in sestra sta odšla.

Starec je odprl oči, uprl se s komolci ob blazino in se s trudom dvignil v postelji.

„Sne . . . sneg . . . brez prestanka . . . Kolikor daleč seže oko . . . in dolgočasna praznota . . .“

In zdelo se mu je, kakor da se zavija v to mrzlo, dolgočasno brezčutnost vse njegovo dosedanje življenje . . . Brez velikega veselja, brez velike žalosti . . . Sama snežena, zaspana enakomernost, kolikor daleč seže oko nazaj, v pol pozabljeno, megleno preteklost.

Samo sneg . . . sneg. Nikjer zelenega listja, ne rdečih cvetov; vse brez barve, brez vonjave, brez glasu. In solnce ni. Skrilo se je tja daleč, da bi ne oledeneli njegovi žarki v tej dolgočasni brezčutnosti.

Legel je na posteljo nazaj in zatisnil oči, da so se videle vzbočene trepalnice kakor dve veliki sivi krogli, globoko zakopani v izsesane jame. Prsti pa so se še vedno igrali mehanično po odeji.

In zunaj je snežilo . . . snežilo. Snežilo brez prestanka . . .

stranka naj nikar ne računa na toliko slepoto in nerazsodnost avstrijskega parlamenta ter ne misli, da bodo zastopniki Avstrije poklekali pred dosedanjimi zavezniki, misleč, da bi sicer Avstrija propadla. Vsak pravi ljudski zastopnik želi in mora želeči, da se Avstrija čim preje otrese židovsko-kapitalističnih pijavk, ki vodijo vso mažarsko politiko.

Dopolnilne volitve na Hrvatskem so se minulo soboto završile z izvolitvijo sedmega poslanca za hrvatski deželni zbor za volilni okraj Koprivnica, kjer je zmagal vladinovec dr. Schwarz proti kandidatu zedinjene opozicije dr. Ružiču. Zmaga mažaronske stranke v tem okraju je ravno tako „častna“, kakor v drugih volilnih okrajih, kajti s takimi sredstvi, kakoršnih se poslužuje mažarska vlada pri vsakokratnih volitvah, pač ni mogoča drugačna zmaga. Prodrli so torej skupno trije kandidati z združene opozicije, mej tem ko so „zmagali“ štirije nasprotni zastopniki „naroda“. V enem volilnem okraju, kjer je namreč proglašena nagla sodba, se volitev še ni vrnila in se najbrže letos še ne bo. Nezastopana bodeta torej v hrvatskem deželnem zboru še vedno dva okraja, namreč Reka in Pisarovina, in so torej danes, ko se je otvorilo novo zasedanje hrvatskega zastopa, prazni trije sedeži, na katerih bi gotovo sedeli opozicijski poslanci.

Nemški državni zbor se bode toraj v malo dneh zopet pečal s perečim vprašanjem, o katerem je poslance obvestil cesar Viljem v svojem prestolnem govoru. Dovoliti bode moral ogromno svoto za pomnožitev vojnih ladij. Pritisk je velik od vseh strani, posebno pa na odločilni centrum. Kakor se je brzojavno sporočilo, predloži centrum državnemu zboru predlog, v katerem zahteva, da se prekliče zakon proti jezuitom. Ta zahteva je nekaka *conditio sine qua non*, od katere je odvisno, bodo li člani centra glasovali za vladno predlogo ali ne. Gotovo to sicer ni, vsekako pa je res, da se centrum jednako z drugimi opozicijskimi strankami nikakor ne uda. Borba mej vlado in njej v tem oziru neprijaznimi strankami bo tedaj huda.

Kdo bo bodoči guverner za Kreta? S polkovnikom Schäfferjem ne bo nič. Uprl se mu ni samo sultan, marveč tudi ruska vlada mu je bila zelo nenaklonjena. Ruski car je temu najbrže zato nasprotoval, ker je imel pripravljenega drugega kandidata, namreč črnogorskega vojvodo Petrovića, ki ima poleg kandidata sultanovega Karateodory paše precej nade na to častno mesto, ako se mu ne upró Rusiji neprijazne velevlasti. Prvi mož bi bil Krečanom gotovo najbolj po godu.

Dnevne novice.

V Ljubljani, 6. decembra.

(Javen shod) priredi slov. katoliško delavsko društvo v Ljubljani prihodnjo sredo, dne 8. t. m. ob 1/2 10. uri dopoldne v prostorih „Katoliškega doma“. Poročal bode drž. posl. g. dr. Krek.

(Imenovanja pri pošti) Poštinski asistenti so imenovani praktikantje: J. Dolinar za St. Peter, A. Bučar in J. Kobé za Ljubljano, A. Delkin za Gorico, Fr. Zore za Opatijo, A. Martinis za Pulj, P. Budinić, A. Felszegy, F. Kalister in F. Forster za Trst. Poštini praktikantom je imenovan jurist Milan Borštner in sicer za Ljubljano.

(Resnica in „Narod“.) „Slov. Narod“ zopet zatrjuje, da je pooblaščen izjaviti, da je g. Ivan Gruden objavil ono surovo izjavo v „Slov. Narodu“ dne 13. novembra. Rekli smo zadnjič, da imamo priče na razpolago, kako je „Slov. Narodu“ Bog ve kdo doposlal dotično izjavo, le g. I. Gruden gotovo ne. Ne verjamemo, da bi si gospod ne upal tega v obraz povedati. Dne 21. novembra dopoldne je g. Fr. Goli vprašal g. Grudna v pričo g. Ivana Vogelnika in g. Ivana Turka, odbornikov mestne hranilnice in posojilnice v Idriji, je-li res sam objavil ono izjavo. Odgovoril je g. Gruden v pričo omenjenih gospodov, da je naznanil samo, da ne kandiduje, hudo mu pa je, da brez njegove vednosti „Slov. Narod“ tako piše. — Kdo laže?

(Dnevni red) občinskega sveta redni seji, katera bode v četrtek, dne 9. decembra t. l. ob petih zvečer v telovadnici I. mestne deške petrazrednice v Komenskega ulicah. — Ko bi ta dan ne mogle rešene biti vse točke dnevnega reda, bode se seja nadaljevala v petek, dne 10. decembra t. l. ob peti uri popoldne. — I. Predsedstvena naznanila. II. Citanje in odobrenje zapisnika zadnje

seje. III. Polic. odseka poročilo o nasvetih mestnega fizikata, razloženih v poročilu za l. 1896. IV. Nadzorovalnega odseka za elektrarno nasvet, da se cenik o prejetanju električnega toka glede pavšalnega obračunavanja nekoliko izpremeni. V. Finančnega odseka poročila. VI. Stavbnega odseka poročila. VII. Policijska odseka poročila. VIII. Odseka za olepšavo mesta poročila. IX. Direktorija mest. vodovoda poročilo o proračunu mestnega vodovoda za leto 1898. X. Nadzorovalnega odseka za elektrarno poročila. XI. Odseka ad hoc poročilo o ustanovitvi mestne godbe. XII. Občinskega svetnika dr. Dan. Majarona samostalni predlog glede znižanja volilnega cenza in razširjenja volilne pravice za občinski svet ljubljanski. XIII. Personalnega in pravnega odseka poročila. XIV. Finančnega odseka poročila. XV. Nadzorovalnega odseka za elektrarno poročilo o oddaji služeb. (Zbor „Glasbene Matice“) ima drevi ob 8. uri v Sokolovi dvorani v Narodnem domu glavno skušnjo z orkestrom.

(Šolska podpora.) Kakor poroča uradni list, je dež. šolski svet kranjski tukajšnji šestrazredni ljudski dekliški šoli v Lichtenurnovi sirotišnici dovolil 600 gld. letne podpore iz nor. šol. zaklada proti posledobnemu odobrenju dež. zbora.

(Demonstracije v Beljaku) Poroča se nam: Beljačani so Celovčanom navadno vsaj za par korakov naprej, zlasti kar se tiče rogoviljenja, ropotanja, nestrpnosti itd. To pokazalo se je tudi ob zadnjih demonstracijah, ki so bile v Beljaku povsem bolj obsežne in silovite, nego v Celovcu. Nekoliko se vam je že sporočilo in naj se s tem spopolni prejšnje poročilo. — Razburjenost je netil listič „Kärntner Nachrichten“, ki je svoje pristaše kar naravnost pozivljajal na upor. Ze v soboto so demonstrirali delavci, pomagali so jim nacionalci. Sploh je za tukajšnje demonstracije najbolj značilno to, da so popolnoma združeni in dogovorjeni nastopali nemški nacionalci in socijalni demokratje. — V nedeljo imeli so (in sicer združeni oboje stranki) shod, na katerem je imel glavno besedo posl. dr. Steinwender, ki je zlasti poročal o tem, kako so zapirali Wolfa. Na shodu izvedeli so tudi, da je odstopil Badeni, in ta novica je zbudila veliko navdušenje, in združevali so se klici „Nieder Badeni“ s klici „Pfiu Gautsch“ (Sic!) O shodu samem treba še omeniti, da je nek apotekar Stadler posebno vnel se za to, naj se vzame duhovnikom volilna pravica!! Ta mož je pač govoril dr. Tavčarju od srca. — V torek zvečer je prišel željno pričakovani Ghon. Mesto je bilo zbog tega prihoda in Badenijevega odstopa v zastavah in razsvitljeno. Ponavljale so se iste komedije, kakor v Celovcu. Župan mu je zatrjeval, naj bo slovesni vsprejem nekako tolažilo za zausnico, katero so v državnem zboru Ghonu priložili. Ljudstva se je neki zbralo na tisoče. Nosili so svetilnice, bila je na nogah požarna bramba, pevci, trosili so cvetlice itd. po že znanih vzorcih. Da je bila komedija popolna, kričali so kajpak zoper „klerikalce“ in razbili okna mestnega župnišča. V obhodu in pozneje pa se je v bratski ljubezni vrstila „Wacht am Rhein“ „Lied der Arbeit“. Imenovani list poroča kot posebno znamenitost, da nacionalni gostje po beljaških kavarnah ne zahtevajo več „einen Schwarzen“, marveč — „einen Gautsch“. Vidi se, da so Beljačani ne le srboriti, temveč tudi — duhoviti!

(Iz Celovca), dne 3. dec. Po mestu širi se včeraj in danes govorica, da je deželni predsednik baron Schmidt Zabierow že umirovljen in mu za naslednika imenovan pl. Fradenegg iz Gradca. Bodi temu kakor hoče, ob zadnjih demonstracijah se je nj. ekscelencija mogel prepričati, kam je privedel sistem, katerega je tiral baron Schmidt-Zabierow z vso silo. — Včeraj in danes sneži. Padlo je že precej snega in ker je zemlja dobro zmrla, bode lep saninec. V gornji Ziljski dolini je padlo snega blizu meter visoko ter so plazi zasule dva voznika.

(Jeranova dijaška miza.) Za mesec november je bilo plačati v ljudski kuhinji dijakom za hrano 220 gl. 29 kr. za stanovanje, zasebno hrano in šolske potrebe 79 gl. 80 kr., skupaj 300 gld. 09 kr., dohodkov je bilo meseca novembra 311 gld. 29 kr. — Hvala Bogu in vsem dobrim mladim ljubom, da smo pretekli mesec srečno pretolkli brez primanjkljaja. — Prihodnji prvi torek v mesecu je ob 1/4 8. sv. maša v stolnici za žive in mrtve dobrotnike Jeranove dijaške mize.

V Ljubljani 3. decembra 1897.

A. Kalan.

(Okrajna cesta, Sedražca-Gera) je dovršena in izročena prometu.

(Promet na železnici ustavljen) je bil včeraj zaradi zametov na progi Beljak-Ponteba-Viden in Trbiž-Lesce.

(Zdravje v Ljubljani) od 21.—27. nov. Novo-rojenih je bilo 20: umrlo jih je 18, mej njimi za dušljivim kašljem 1, za jetiko 3, za vnetjem sopilnih organov 1, za različnimi boleznimi 13; mej njimi je bilo 7 tujcev in 13 iz zavodov. — Za in fekcioznimi boleznimi so oboleli, in sicer: za tifuzom 1, za oslovskim (dušljivim) kašljem 1 in za vratico 1.

(Duhovniške spremembe v lavantinski škofiji.) V stalni pokoj stopijo naslednji gg. župniki: Florijan Vizovišek pri Sv. Emi, Valentin Par v Gotovljah in Anton Fischer pri Sv. Jakobu v Slov. gor. — Za župnike pa so imenovani ti-le gg. kaplani: Franc Lekše v Orkovecah za Luče, Janez Toman v Slivnici blizu Maribora za Skomre in Alojzij Suta v Sevnici ob Savi za Sv. Marjeto nize Ptuja, ter bodo dne 12. decembra inštalirani.

(Kdo zapeljuje mladino.) „Kärntner Zeitung“ poroča, da se je zadnje demonstracije v Celovecu vdeleževala tudi neka učenka tretjega razreda ljudske šole ter na ves glas kričala: „Nieder mit den Pf. . . .!“ Deklica, sicer dobrih starišev hči, bo kaznovana. Kdo pa bo kaznoval kričače in rogovileže, ki s svojim vedenjem tako pogubno vplivajo na nedoraslo mladino?

(Ilustrovani narodni koledar.) Leto X. Uredil in izdal Dragotin Hribar v Celju. Cena elegantno vezanemu izvodu 1 gl., broširanemu 70 kr.; s pošto 10 kr. več. — Koledar nosi na čelu sliko cesarjevo ter slavnostni spis o 50-letnem jubileju cesarjeve vlade. Poleg navadne koledarske vsebine podaja nam druga tvarine. Prav lepi so životopisi Luke Jerana in Fr. viteza Miklosicha, Sim. Robiča in Janka Kersnika. — Zgodovinski zanimiv je sestavek: Ljubljanski knezoškof Tomaž Hren na Spodnještajerskem. Spomenica k 300-letnici njegovega imenovanja ljub. škofom 18. vinotoka 1597 leta. Omeniti je še spisa: Rast, moč in razpad osmanske države od H. Majarja. Ilustrovani narodni koledar se po svoji okusni obliki in srečno izbrani tvarini sam priporoča.

(O zadnjih nemirih v Pragi) podamo iz zasebnega pisma, katero je pisal očividec, sledeče črtice: Strah in groza je vladala te dni po zlati Pragi! Nemci in Židje skrivali so se po stanovanjih, kakor ptice, kadar se bliža huda ura. No saj je bilo treba! Znano je, kako so delali Nemci pretekli teden v Zatecu, Hebu, Duksu itd., noben Ceh si ni bil svest življenja. Ti dogodki so praške Čehe zelo razburili, ali vendar mirovali so še vedno. Toda ko so v ponedeljek ob 9. uri dopoldne nemški „burši“ na univerzi pri odprtih oknih peli „die Wacht am Rhein“, in so od tu naredili obhod po mestu in sicer iz univerze v kazino, iz kazine v „Schlaraffio“ in zopet v kazino, je prispela jeza na vrhunec; razun tega je še neki nemški medicinec udaril češkega med. po glavi, da ima slednji veliko rano. Hitro se je sklical shod čeških in drugih slovanskih dijakov, da bi uprizorili obhod po mestu, a policija jih je razgnala; pri tem begu jih je mnogo dobilo kako tako pošteno čez glavo, da za trenotek niso videli drugega kot milijon zvezd. V torek je bil drugi shod in vršil se je v redu; toda seme jeze je že vskakilo v srcih „mase“, katera se je kakor hudournik valila sem ter tje po številu kakih 10.000. Do 7^{1/2} zvečer je bilo še precej mirno; a tu se na Prikopih jeden Nемеc spozabi in vrže med ljudstvo kamen, kar provzroči velikansko vpitje. Kaj je sledilo temu? Slišalo se je vse, krik, kletev, petje, vpitje, zvižganje, zvenketanje šip, udar kamenja itd. ter kliči: „To za Zatec, to za Hebe“ in kdo ve koliko še drugih. Tu policija ni dosti opravila in marsikateri stražnik je tekel. Na Vaclavskem namestju godilo se je ravno tako. Bil je tu cel polk vojakov, a opravil ni dosti in ubraniti ni mogel masi, da ne bi razdejala neke hiše skoro popolno; o oknih pri njej ni ne duha ne sluha; sedaj je vsa zaplankana. Noč je bila sevá, zelo nemirna, a vendar ni bilo hujšega. Najhujše je bilo v sredo. Cel dan je bilo razbijanje in pobijanje po Kraljevih Vinohradih in Žižkovu. Glavna stvar je bila zvečer, ko je ljudstvo v starem mestu ravno pred rotovžem razbilo okna neke kavarne, zneslo vso opravo na ulico in zažgalo. Prišli so tudi mnogi radovedneži gledat, a prišla je policija na konjih ter s sabljami delala pot. Najhujše je bilo na Kr. Vinohradih in Žižkovu. Vojaki

so bili prisiljeni streljati; 4 so mrtvi, okrog 200 ranjenih. Sedaj so hiše ob 7., a gostilne ob 9. vse zaprte. Imamo „Standrecht“. Najbolj nerodno je, ker vojaki za vsako malenkost streljajo; včeraj (t. j. 2. dec.) popoldne ob 4, 13 minut je zagnal neki deček mal kamen med častnike in hajdi: „Habt Acht! Schiessen! Fertig! An-Fuer!“ Malo se je zabliskalo in počilo, pa so se nekateri valjali po tleh, a drugi so šli, ne — leteli, kolikor so jih nesle noge in kolikor je dovoljevala velika gnječa. Vojaki so prišli na pomoč iz Jozefovega, Terezinega mesta, Rolina, Brna, Budjejevic, Linca, a na Dunaju je pripravljen cel polk za Prago. Včeraj (t. j. 2. dec.) in danes (3. dec.) je vse mirno po cestah, ker nihče ne hiti rad smrti naproti.

(Pisatelj Zola v židovski službi.) Zola je, kakor piše „Evenement“, rekel nasproti pisatelju Pavlu Brulatu, da je generalni guverner pariški, general Saussier prepričan o nedolžnosti Dreyfusovi. Na to pa je Saussier odgovoril po časopisih, da mu Zola pripisuje mnenje, katerega on nikoli ni imel, ker je on kot načelnik vojnega pravosodstva dolžan brez-pogojno klanjati se veljavnim sodnijskim razsodbam. Kedo vé, koliko je vzorni Zola dobil od židov denarja za svojo najnovejšo laž.

Društva.

(Zadruga v Kropi.) Iz Kroepe. Pet tisoč in šeststo (5600) vojaških postelj najnovejšega sistema je zadruga v Kropi oddala v sedaj toliko nemirni Dunaj. Delo je bilo izvršeno brez napake. — Dasiravno je bilo načelnistvo v veliki skrbi in je res veliko riskiralo, pa z božjo pomočjo je bila skrb premagana in delo, če tudi težavno, vendar izvršeno. Marsikateri vinar so ljudje zaslužili, tudi taki, in to je največ vredno, ki sicer od milosti ljudij živé. Vsa hvala požrtvovalnosti načelnistvu zadruga! Pa tudi erar je prav zadel, ker je delo v Kropo oddal. S tem je sam sebi prihranil najmanj deset tisoč gld. malemu obrtu in revežem pa veliko pomagal. — Ko bi se erar oziral s svojimi naročili, in ta so ogromna, na majhne obrtnike, ne pa vse vtaknil v žep mogočnim židovskim tovarnarjem, ki erar na dva načina, ako ne na več skubijo, bi tudi ubogi delavec več zaslužil, bil bi miren in zadovoljen državljan. Kako pa erar skubijo veliki tovarnarji? Evo vam dokaza! Bil sem v c. kr. zalogi (depot), kjer leži nakopičenega blaga, pripravljene za črno vojno in rezerviste, kakor tudi za stalno vojsko. — Vsaki vojak stalne vojske ima dvojno opravo pripravljeno. Torej je tacega blaga na več sto milijonov v vrednosti naloženega. Kaj mi je rekel oskrbnik te zaloge? Pokazal mi je opravo, ki je večinoma naročena v velikih tovarnah, pokazal ob jednem razložek med blagom. Jeden siv vojaški plašč prejšnjih časov je vojak nosil v mirnem času najmanj 5 let, sedaj pa naj ga obleče v mirnem času in napravi jedne centralne vaje v slabem vremenu, tako premine črna barva plašča, med suknom umetno utisnjeni skrop (štirka) se spere in ostane le nekoliko suknenih eunj. Erar je dobro plačal in dobil slabo blago. Zida zato gotovo vest ne peče, ker ne gleda na to, ampak na svoj debelejši mošniček. — Tako se godi tudi pri drugih opravah. Vojaška oprava stane vsako leto več in mogočni tovarnarji so vsako leto bogatejši, mali obrtnik pa vidno peša. Erar ima res veliko več opraviti v pisarijah, kakor tudi v prejetanju, ako naroči svojo opravo pri manjših in več obrtnikih. Prihrani si pa s tem lahko milijone denarja in pri manjši množini se blago tudi boljnatanko pregleda. Erar ne bo oškodovan, obrtniku bo pa pomagano. Vojakov je na razpolago dovolj in ti gredo kaj radi v vsako mesto blago prejemati. To se je videlo in nas je prepričalo prejetanje vojaških postelj v Kropi. Kako bi Kropi pomagali k blagostanju? S tem so se pečale že v to zbrane enkete in s tem so se ukvarjali tudi mnogi učeni blagohotni možje. Menda vendar ne bo odveč in se ne bomo komu zamerili, če tudi mi povemo svoje mnenje.

Zadruga je veliko pomagala, vendar svojega namena še ni dosegla. Kaj je temu krivo? Needinost in zavist nekaterih kroparskih občanov, te so krive, da se Kropi ne more tako hitro pomagati. Zadruga je imela sovražnike doma in naklonjenih ni našla tudi pri svojih oblastih, razven nekaterih mož, kakor g. ces. svet. Murnika, pokojnega g. dr. Zupana in nekaterih drugih. Sedaj se pa tudi oblastva lahko prepričajo, da je zadruga blagodejna in bo vedno bolj, kolikor bo bolj utrjena. A to še ni vse. Prvi nasvet moj bi bil, kako Kropi pomagati, ta-le: Erar naj bi začel izdelovati po kroparskih kovačih erarična dela, kakor so: železje za konjsko opravo, žebliji za arzenal v Trstu in Pulju, za mostove, za svoje zgradbe itd. Tega dela je neizrečeno veliko. Naši konjaki so boljši, kakor mašinski, a vendar erar le-te kupuje v tovarnah v velikih množinah in kroparski konjak je popolnoma propadel. Tedaj tudi tukaj je veliki tovarnar! Ta dela naj bi pa erar prevzel v svoje področje. S tem bi bilo Kropi gotovo pomagano. Nekateri gospodje mislijo na to, kako bi v Kropi vpeljali novo obrtnijo. Dobra misel. Mi bi jim bili zato jako hvaležni. A način, po katerem so hoteli novo obrt-

nijo vpeljati, ni bil pravi, zato bo tudi dele brez uspeha. Tu vam dokaz. Kroparski mladenič se je učil dve leti plesti jerbace. Jamčil je s svojim podpisom, da bo doma druge v tej stroki podučeval. Prišel je domov in začel svojo obrtnijo. Ker pa ni izučen trgovec, svojega blaga ne zna in ne vé komu prodati. Kam z blagom? Moral je prenehati in začel je zopet kovati. Kako more potem druge učiti, ko še sam nima dela? Kako si bo napravil zalogo, kako dobil učencev in jih vzdrževal, ko nima niti vinarja svojega denarja? Naša misel je: ako hoče vlada vpeljati novo obrtnijo v Kropi, tega naj podpira in za to podporo mora najmanj 10 let v Kropi ostati. Za sprejete učence naj mu pa vlada pogojeno svoto plača. Na ta način bo ostal denar v Kropi in delavne moči se bodo množile. Trg Kropa bo rastele, nova obrtnija bo ostala, ker bodo učenci postali pomočniki in poštenei trgovci. Trgovine se bodo učili od svojega mojstra doma. Mlade moči odvajati iz Kroepe in denar drugam vplščevati, to se pravi Kropo slabiti, ne pa pomagati ji. S tem ljudje ostajajo na tujem, otroke in starše puščajo doma, da jih mora občina rediti. Nekaterniki so hoteli zopet čevljarijo v Kropi vpeljati. Za to obrtnijo Kropa ni manj sposobna, kakor Trzič. Toda kako? Učence Kropi vzeti in v Trzič odpeljati in tam zanje plačevati? Dvojna zguba za Kropo. Denar ostane potem v Trziču in učenci, dokler so sposobni za delo. Ako hoče vlada to obrtnijo vpeljati v Kropi, naj blagovoli na enaki način vkreniti, kakor s pletkarijo. Naj dobi poštenega trgovca, kateri bo znal svoje blago prodati in bo lepo z delavci in učenci ravnal. Temu naj vlada obljubi zdatno letno podporo za 10 let, za učence in stanovanja. Denar in mlade moči ostanejo v Kropi, in rastejo, obrtnija usnjarska se bo oživela, ljudstvo se bo množilo, blagostanje bo rastlo. Tako naj mislijo gospodja, ki imajo kaj veljave in kmalu bo nam pomagano. Vsaka druga pot odpomoči bila bi brez koristi in denar, odkoderkoli, drugače za povzdigo Kroepe namenjen, bi bil zaman. Kje so pa stanovanja? Jas vam preskrbim dve hiši in sicer po skromni ceni. Ena ima celo vso vodno moč vode Kroparice. Z nekaterimi spremembami si bo vsak podjetnik za majhne troške hiši primerno lahko popravil in precejšnje prostore pridobil. S tem mislim, da ne bom segel nikomu v njegove predpravice. Zelel bi, naj bi se te želje kmalu izpolnile in vresničile.

Fran Hönigman, župnik.

(Mestna hranilnica v Radovljici.) V mesecu novembru t. l. je 110 strank uložilo 27.427 gl. 40^{1/2} kr., 49 strank vzdignilo 6.506 gl. 94 kr., 16 strankam se je izplačalo posojil 10.250 gl. stanje ulog 329.707 gld. 31^{1/2} kr., denarni promet 68.421 gld. 63 kr.

Telefonična in brzojavna poročila.

Dunaj, 5. dec. Ogerska delegacija je svoje delo dovršila, treba je le še formalnega sklepa glede kvote. Avstrijska delegacija je včeraj pričela debato o vojnem ordinariju. Delegat Hoffmann se je pritoževal, zakaj vojna uprava bosanske vojake vporablja proti nemirnom v nemških mestih, ter zahteval, da se nemščina vpelje kot armadni jezik. Delegat Kaftan se pritožuje o postopanju vojakov pri nemirih v Pragi ter naglašá, da se mora jezik polka ločiti od jezika poveljništva. Častniki morajo znati jezik svojega polka. Delegat Kaiser izjavi, da glasuje proti vojnemu proračunu, ker razmerje med Avstrijo in Ogersko ni dognano. Isto izjavita antisemita Scheicher in Axmann; Kienmann zahteva dveletno vojaško službo, Gniewosz izjavi, da Poljaki dovolijo za armado potrebne stroške.

Dunaj, 6. dec. Komandant marine admiral Sterneck je umrl vsled kapi.

Dunaj, 6. dec. Povodom smrti Sterneka je doposlal včeraj nemški cesar našemu cesarju pismo, v katerem se izraža na tej izgubi zelo toplo sočutje.

Dunaj, 6. decembra. Od 30 povodom nemirov na Dunaju zaprtih je 17 oproščenih; jeden je obsojen na osem, eden na tri, ostali na dva in jeden dan zapore.

Praga, 6. dec. V mestu vlada red, toda vedno bolj se množe nemiri v raznih provincijalnih mestih, posebno divje pa se obnašajo Nemci v Jabloncu, kjer so razbili več oken na čeških hišah ter poskušali s silo prodreti v „Besedo“. Vojaštvo in orožništvo jim je še pravočasno zabranilo vstop.

Praga, 6. dec. Mestne šole so zopet otvorene, mesto kaže navadno lice. Nagla sodba se doslej še ni praktično uporabljala.

Budapešta, 6. dec. Finančni minister je predložil zbornici proračun za leto 1898, ki izkazuje skupnega prebitka 75.721 gld.

Madrid, 6. dec. Zbolel je ministerski predsednik Sagasta.

Rim, 6. dec. Zatrjuje se, da je vojni minister vložil ostavko in razni listi poročajo, da mu slede tudi ostali ministri.

Rim, 6. dec. Listi poročajo, da odstopi cel kabinet ter da zopet Rudini dobi nalog sestaviti novo ministerstvo.

Tržne cene v Ljubljani

dné 4. decembra.

	gl. kr.		gl. kr.
Pšenica, m. st.	12 50	Špeh povojen, kgr.	68
Rež,	8 30	Surovo maslo,	85
Ječmen,	6 40	Jajce, jedno	3
Oves,	6 30	Mleko, liter	10
Ajda,	8 60	Goveje meso, kgr.	64
Proso,	7 50	Telečje	60
Koruza,	6 60	Svinjsko	58
Krompir,	2 60	Kostrunovo	36
Leca, hktl.	13	Piščanec	46
Grah,	12	Golob	17
Fizol,	9	Seno, 100 kgr.	1 78
Maslo, kgr.	95	Slama, 100	1 70
Mast,	70	Drva trda, 4 kub. m.	7 20
Špeh svež,	56	" mehka, 4 "	5

Meteorologično poročilo.

Višina nad morjem 306-2 m.

Dan	Čas opazovanja	Stanje barometra v mm.	Temperatura po Celziju	Vetrovi	Nebe	Padavina v 24. urah v mm.
4	9 zvečer	733.9	0.2	brezv.	sneg	
5	7. zjutraj 2. popol.	734.3 735.0	0.4 1.2	sl. svzh. sl. sever	sneg oblačno	19.2
5	9. zvečer	736.9	1.3	sl. jug	dež	
6	7. zjutraj 2. popol.	737.4 738.5	0.9 2.0	sr. vzh. sl. jvzh.	oblačno "	8.2

Srednja temperatura sobote -0.2°, za 0.1° pod normalom.
Srednja temperatura nedelje 1.0°, za 1.3° nad normalom.

Umrli so:

4. decembra. Marija Slobodnik, posestnika žena, 70 let Breg 8, ostarelost.

824 1-1

Tužnim srcem naznanjamo vsem sorodnikom, prijateljem in znancem žalostno vest o smrti naše preljube hčere, oziroma sestre, tete in avakinje, gospodične

Ernestine Ravnikar

otroške vrtničarice v Ljubljani

katero je vsemogočni Bog poklical sinoči ob 7^{1/4} uri po dolgi in mučni bolezni v starosti 22 let, prevedeno s sv. zakramenti za umirajočo, v boljše življenje.

Pogreb predrage rajnice bude v torek, dné 7. decembra t. l., ob 3. uri popoldne iz hiše žalosti Ulice na grad št. 10 na pokopališče k sv. Krištofu.

Sv. maše zadušnice brale se bodo v farni cerkvi sv. Jakoba v Ljubljani.

Nepozabno ranjco priporočamo v blag spomin.

V Ljubljani, dné 6. decembra 1897.

Žalujoči ostali.

Mesto vsacega posebnega naznanila.

Zahvala.

821 1-1

Za vsa tolažila in dobrote izkazane o bolezni, smrti in pogrebu moje ljubljene matere

Marije Repanšek

izrekam tem potom najsrčneje zahvalo prečast. gosp. dekanu Lavrenčiču za navzočnost pri pogrebu, č. g. kapelanu Köhler-ju za dušno oskrb obolezni, cerkveniku Osredkarju za razna opravila, nadalje Katarini Breznikarjevi za veliko izkazano dobroto o bolezni, nadalje vsem prijateljem, znancem in sosedom. Bog plačaj stotero!

Vipava, dné 5. decembra 1897.

Ignacij Repanšek.

Oblastveno dovoljena

popolna razprodaja

elegantnih predmetov primernih za božična in novoletna darila.

Cene so neverjetno nizke.

822 1

FR. STAMPFEL v Ljubljani, Tonhalle.

Prodajalec.

Prvo občno radeško konsumno društvo v Radečah 818 3-2

vsprejme dobrega prodajalca

izurjenega v vseh strokah trgovine (špecerija, kramarsko blago, železnina, usnje itd.). Poleg izurjenosti zahteva se poštenost in npravnostno lepo vedenje. Plača po dogovoru. Služba se mora nastopiti 16. januarja 1898. Kavecije je položiti 500 gld.

Ponudbe s spričevali o dosedanjem službovanji in zahtevno gledé plače do 10. decembra t. l. vsprejema ustno in pismeno načelnik **Franco Rozman.**

Bortolo Sardotsch, Koper

(tvrška obstoji od l. 1828)

prodaja

domača in inozemska olivna olja.

Na zahtevanje pošilja vzorce brezplačno in franko.

Ozир poštenosti,

zmernih cen in točne, redne postrežbe so najboljši dokaz razni samostani, cerkvena predstojništva in zasebniki, kateri pri gornji tvrdki kupujejo vse, kar potrebujejo takega blaga, od najfinejšega namiznega olja do goriva in olja za mazanje strojev.

674 48

Št. 40.979.

Ustanova za deklice.

Pri podpisnem magistratu izpraznjeno je **jedno mesto Valentin Hočevar-jevih ustanov** za deklice v znesku 19 gld. 60 kr. na leto.

Do te ustanove imajo pravico pred vsem sorodnice ustanovitelja, potem pa deklice v Krakovem v Ljubljani rojene, ki so lepega vedenja in še neomozene.

Prošnje, opremljene s potrebnimi dokazili, vložiti je pri tauradnem vložnem zapisniku do dné 31. decembra letos.

Magistrat deželnega stolnega mesta Ljubljane,
dné 2. decembra 1897.

Na prodaj je

lepo posestvo

v prijaznem kraju v Črnem Vrhu pri Idriji z gospodarskimi poslopji in 79 hektarov dobre, rodovitne zemlje, je v dobrem stanu ter na najlepšem kraju blizo cerkve, tudi pripravno za gostilno; zraven tega sta še dve kajži za gostače. Kupei nastopijo lahko takoj posest.

Oglasiti se je pismeno ali ustno pri **Ivanu Vrō-u**, posestniku v Črnem Vrhu. 819 3-3

Službo išče vsega kmetijstva vešč

vavpet

ali **samostojen opravnik** na kakem veleposestvu. 815 3-3

Službo sprejme takoj, ali pozneje.

Naslov pové upravništvo „Slovenca“.

Zavod za umetnost

slikarij

26-16 na 298

steklo

B.Škarda

v Brnu.

Specijaliteta:

Izdelovanje cerkvenih oken.

Sedemkrat odlikovan.

Ceniki zastonj in franko.

Se dopisuje v vseh slovanskih jezikih.

Katalogi na upogled.

C. in kr. dvorna

tovarna za izdelovanje orgelj

bratov Rieger

v Jägerndorfu v avstr. Šleziji.

Filijalka v Budimpešti, VII., Garay-utca 48, v lastni hiši.

Izvrstne, cenene cerkvene orglje

pod prav ugodnimi pogoji. 23 26-24

Seznam orgelj brezplačno.

Najboljše in najpripravnejše drsalke so

„KONDOR“

„Kondor“, navadne, 1 par gld. 2.-
„Kondor“, ponikljane, 1 par „ 3.-
„Helios“, ponikljane, 1 par „ 3.-
„Halifax“, navadne, 1 par „ 1:40

„HELIOS“

pri **Andr. Druškovič-u**, Mestni trg št. 10.

Dunajska borza.

Dné 2. decembra.		Dné 4. decembra.		Kreditne srečke, 100 gld. 100 gld. 75 kr.	
Skupni državni dolg v notah	102 gld. 25 kr.	4% državne srečke l. 1854, 250 gld.	160 gld. — kr.	4% srečke dunav. parobr. družbe, 100 gld.	156 „ — „
Skupni državni dolg v srebru	102 „ 25 „	5% državne srečke l. 1860, 100 gld.	159 „ 75 „	Avstrijsk. ga rudečega križa srečke, 10 gld.	19 „ 25 „
Avstrijska zlata renta 4%	122 „ 60 „	Državne srečke l. 1864, 100 gld.	187 „ 50 „	Rudolfove srečke, 10 gld.	24 „ 50 „
Avstrijska kronska renta 4%, 200 kron	102 „ 30 „	4% zadolžnice Rudolfove zelez. po 200 kron	99 „ 70 „	Salmovs srečke, 40 gld.	74 „ — „
Ogerska zlata renta 4%	122 „ 30 „	Tisinske srečke 4%, 100 gld.	138 „ 50 „	St. Genois srečke, 40 gld.	79 „ — „
Ogerska kronska renta 4%, 200 kron	100 „ — „	Dunavske vravnave srečke 5%	120 „ 50 „	Waldsteinove srečke, 20 gld.	57 „ — „
Avstro-ogerske bančne delnice, 600 gld.	944 „ — „	Dunavsko vravnavo posojilo l. 1878	107 „ — „	Ljubljanske srečke	23 „ — „
Kreditne delnice, 160 gld.	354 „ 75 „	Posojilo goriškega mesta	112 „ 50 „	Akcije anglo-avstrijske banke, 200 gld.	162 „ 50 „
London vista	120 „ 10 „	4% kranjsko deželno posojilo	98 „ 20 „	Akcije Ferdinandove sev. želez., 1000 gl. st. v. 3420	— „ — „
Nemški drž. bankovci za 100 m. nem. drž. velj.	58 „ 95 „	Zastavna pisma av. osr. zem.-kred. banke 4%	98 „ 40 „	Akcije tržaškega Lloyda, 500 gld.	426 „ — „
20 mark	11 „ 78 „	Prijoritete obveznice državne železnice	225 „ 50 „	Akcije južne železnice, 200 gld. sr.	79 „ 75 „
20 frankov (napoleonador)	9 „ 54 „	„ „ južne železnice 3%	184 „ 40 „	Splošna avstrijska stavbinska družba	94 „ — „
Italijanski bankovci	45 „ 40 „	„ „ južne železnice 5%	125 „ 75 „	Montanska družba avstr. plan.	133 „ — „
C. kr. cekini	5 „ 57 „	„ „ dolenjskih železnic 4%	99 „ 50 „	Trboveljska premogarska družba, 70 gld.	172 „ — „
				Papirnih rubljev 100	127 „ 87 „

<p>Nakup in prodaja</p> <p>vsakovrstnih državnih papirjev, srečk, denarjev itd.</p> <p>Zavarovanje za zgube pri zrebanjih, pri izzrebanju najmanjšega dobitka.</p> <p>Kulantna izvršitev naročil na borzi.</p>	<p>Menjarnična delniška družba</p> <h2>„MERCUR“</h2> <p>Wollzeile št. 10 Dunaj, Mariahilferstrasse 74 B.</p>	<p>Pojasnila v vseh gospodarskih in finančnih stvareh potem o kursnih vrednostih vseh spekulacijskih vrednostnih papirjev in vestni sveti za dosego kolikor je mogoče visocega obrestovanja pri popolni varnosti</p> <p>naloženih glavnice</p>
--	--	--